

Slovenské vydanie

EAAP Info

Jún 2023

Hlavné témy

Novinky z EAAP	3
EAAP osobnosť mesiaca	4
Profil výskumného ústavu	5
Veda a inovácie	6
Novinky z EÚ (stratégie a projekty)	7
Ponuka zamestnania.....	8
Z priemyselných odvetví	9
Publikácie	10
Animal Science Podcasts.....	11
Ďalšie novinky	11
Konferencie a workshopy	12

Úvodník

PREDSLOV GENERÁLNEHO TAJOMNÍKA

Úloha ChatGPT v znalostnej ekonomike: Revolučný alebo limitujúci vedecký pokrok?

Ako bolo vysvetlené v jednom z posledných úvodníkov, ChatGPT a jeho napodobeniny sú pripravené prevziať významnú úlohu v našich životoch vrátane našich výskumných aktivít. Vznik umelej inteligencie dosiahol kľúčový vývojový moment, pretože ChatGPT dokáže rýchlo generovať texty na akúkoľvek tému, často prekonávajúc ľudské schopnosti, a to aj vo výskumných článkoch. Potenciálne môže dokonca plniť úlohu právnika alebo absolvovať skúšky na získanie lekárskej licencie. Aj keď má ChatGPT ako „vedomostný asistent“ po našom boku jednoznačné výhody, existuje aj riziko štandardizácie v dôsledku preberania vedomostí z vopred určených zdrojov.

Vyvstáva otázka, či generatívna umelá inteligencia spôsobí revolúciu v znalostnej ekonomike. ChatGPT, ktorý využíva miliardy textov a dokáže samostatne rozpoznávať korelácie, vytvára nový obsah kreatívnym kombinovaním existujúcich informácií. Teoreticky môže vytvárať nekonečný počet odpovedí, pretože každá odpoveď sa počíta od začiatku, čím sa znemožňuje detekcia plagiátorstva. Ak používateľ nie je spokojný s odpoveďou, môže zopakovať otázku a získať nový výsledok. Na rozdiel od iných chatbotov sa všestrannosť ChatGPT rozširuje nad rámec bežnej konverzácie a umožňuje mu vymýšľať príbehy, písať počítačové programy a dokonca zostavovať akademické články. Má však určité obmedzenia, keďže nedokáže sumarizovať dlhé texty a nemôže formulovať ostré, neúctivé, ironické alebo kontroverzné názory, keďže bol zámerne navrhnutý tak, aby zostal neutrálny. Pokiaľ ide o jeho použitie vo výskume, je tu vnímaný nedostatok vo vedeckej intuícii ChatGPT.

Vedecký pokrok sa opiera o intuíciu, ktorú dopĺňa jasná interpretácia faktov a živá predstavivosť. Intuitívny výskumník často čerpá z množstva nahromadených poznatkov, občas zažíva „záblesky geniality“ a zapája sa do laterálneho myslenia, ktoré otvára nové, predtým neprebádané cesty. Hoci ChatGPT disponuje značným „kapitálom vedomostí“, v súčasnosti mu chýba iskra geniality a laterálne myslenie potrebné pre vedecký výskum. Švajčiarsky psychoanalytik Carl Jung vyslovil názor, že intuícia sa rozvíja, keď vnímanie formuje a klasifikuje realitu z alternatívnych perspektív, čo nás potenciálne transformuje: „realita alebo čas sa menia a my sa meníme s nimi“. V dôsledku toho intuícia zmení uvažovanie ChatGPT, ale intuitívny aspekt, ktorý sa v súčasnosti javí ako jedinečný pre ľudí, chýba - aspoň zatiaľ.

Andrea Rosati

Novinky z EAAP

Uzbekistan je novým členom EAAP!

S potešením oznamujeme, že novým členom EAAP sa stala Uzbekská republika (Uzbekistan). V minulosti bola uzbecká vedecká sieť orientovaná na zootechnické vedy členom EAAP (do roku 1991) ako súčasť Sovietskeho zväzu, takže ich opätovné pripojenie je prirodzeným krokom. Odvetvie živočíšnej výroby v Uzbekistane zažíva rýchly rozvoj a krajina túži zvýšiť odbornosť svojich domácich odborníkov. Z tohto dôvodu považujú vstup do siete EAAP v oblasti zootechnických vied za príležitosť zapojiť sa do medzinárodných aktivít. EAAP srdečne víta uzbeckých vedcov a zástupcov tohto odvetvia a váži si ich skúsenosti. Vzhľadom na jedinečnú geografickú polohu Uzbekistanu sa ich živočíšna výroba výrazne líši od zvyšku Európy. Toto partnerstvo predstavuje významný míľnik v našom spoločnom úsilí o dosiahnutie spoločných cieľov a vplyvu. Začlenenie Uzbekistanu rozširuje našu sieť podobne zmýšľajúcich organizácií, posilňuje náš spoločný vplyv a umožňuje nám objavovať nové obzory. Minister poľnohospodárstva Uzbekistanu Aziz Voitov 7. júna v Ríme na čele uzbeckej delegácie, ktorej súčasťou bol aj hlavný poradca Alisher Shukurov, podpísal dohodu s generálnym tajomníkom EAAP Andreom Rosatim, ktorá potvrdila ich členstvo v EAAP. My v EAAP s potešením oznamujeme, že Uzbekistan je teraz našou 35. členskou krajinou!

Zľava doprava: Minister poľnohospodárstva Uzbekistanu Aziz Voitov a generálny tajomník EAAP Andrea Rosati

Seminár Climate Care Dairy farming na stretnutí v Porte a následné aktivity v Lyone

Seminár v Porte, ktorý spoločne zorganizovali EAAP, ADSA a projekt EÚ CCCfarming, predstavil účastníkom platformu na analýzu rôznych prístupov na zníženie emisií skleníkových plynov (GHG) v chove mliekového dobytku. Prezentácie predstavili celý rad riešení realizovaných na úrovni zvierat alebo fariem s cieľom znížiť emisie metánu, amoniaku a uhlíkovú stopu. Patrili medzi ne opatrenia, ako je kríženie, inovatívne krmivá a doplnkové látky, optimalizované hladiny bielkovín vo výžive, zlepšené systémy ustajnenia, efektívne hospodárenie s maštalným hnojom a podpora trávnatých plôch a zmiešaného poľnohospodárstva. V diskusiách bola zdôraznená potreba dlhodobého hodnotenia rôznych postupov a ich systémových vplyvov vrátane reprodukčných a iných vlastností. Okrem toho bola zdôraznená aj rozdielna úroveň znalostí farmárov a potreba širšieho zapojenia, ako aj dôležitosť efektívneho vypracovania socio-ekonomických štúdií. Takisto boli predmetom diskusií meniace sa rizikové profily v dôsledku extrémnych poveternostných javov a potenciálna integrácia investícií na zmiernenie tepelného stresu a zníženie emisií. Napriek zvyšujúcim sa globálnym emisiám z hospodárskych zvierat seminár poukázal na dostupnosť nástrojov a prístupov na ich zmiernenie. Integrácia týchto riešení v praktickom a systémovom kontexte však predstavuje výzvu. V rámci stretnutia sa apelovalo na politikov, aby títo vypracovali cieľovo orientované stratégie a nariadenia, podporovali partnerstvá a vytvorili plán na stimulovanie inovácií.

Zdôraznil sa význam zohľadnenia perspektívy farmárov vrátane ekonomickej životaschopnosti, pracovného zaťaženia a prijateľnosti riešení. Seminár sa skončil pozitívne, pričom sa zdôraznilo aktívne zapojenie mliekarenského sektora do inovácií a existencia životaschopných riešení. Následný 1 a 1/2-dňový seminár Climate care dairy farming sa bude konať počas výročného zasadania EAAP v Lyone, opäť so širokou škálou príspevkov a „know-how“ z Európy a iných krajín!

EAAP newsletter bude prekladaný do slovinčiny!

V nadväznosti na činnosť prekladania EAAP newsletter-ov do národných jazykov sme zaradili nový jazyk: slovinčinu! Od čísla č. 237 je pre všetkých slovincky hovoriacich vedcov a odborníkov v oblasti živočíšnej výroby k dispozícii slovinský preklad časopisu. O preklad a organizáciu slovinkej verzie sa stará Barbara Luštrek. Barbara je vedeckou pracovníčkou na Katedre živočíšnych vied Biotechnologickej fakulty Univerzity v Ľublane. Vo svojej práci a výskume sa zameriava na genetické a genomické hodnotenie hovädzieho dobytku, koní a malých prežúvavcov a na všetko, čo súvisí s pôvodnými slovinckými plemenami koní. Barbara bude pripravovať národnú verziu vydania EAAP Newsletter-a a bude ho distribuovať všetkým záujemcom. Preložené verzie vydaní EAAP Newsletter-a sú k dispozícii [tu](#). EAAP plánuje v budúcnosti nadviazať spoluprácu aj s ďalšími krajinami a vydávať časopis v ďalších jazykových mutáciách!

Animal - Open Space: Platforma pre publikácie orientované na dáta a metodické postupy využívané vo výskume u zvierat

Od januára 2022, keď bol v rámci projektu animal - open space uverejnený prvý článok, bolo publikovaných viac ako 40 príspevkov. Celkovo boli tieto články stiahnuté 27563-krát. Je zarážajúce, že z troch typov článkov (články zamerané na dáta, metódy a výskum) si najväčšiu pozornosť získali články orientované na dáta a metódy s viac ako 800 stiahnutiami na článok. To znamená, že tieto typy článkov sú dobre vnímané a animal - open space prináša vhodnú platformu na publikovanie tohto typu príspevkov. Ak teda máte údaje alebo metódy, o ktoré sa chcete podeliť s komunitou výskumníkov, využite animal - open space. Pripomíname, že animal - open space má širší záber ako vlajková loď časopisu Animal. Zastáva v plnej miere myšlienku otvorenej vedy a verí, že všetok starostlivo uskutočnený výskum, údaje súvisiace s týmto výskumom a súvisiace názory autorov by mali prispieť k zvýšeniu poznania. V časopise sa uverejňujú články súvisiace najmä s hospodárskymi a spoločenskými zvieratami ako aj články zamerané na využívanie hmyzu na kŕmenie zvierat a výživu ľudí.

EAAP osobnosť mesiaca

Grzegorz Brodziak

Grzegorz Brodziak sa narodil v roku 1968 v meste Ostrow Wielkopolski v západnom Poľsku. V detstve mal blízky kontakt s prírodou, záhradkárčil, choval ošípané (na dvore), sliepky a králiky. Po ukončení štúdia na univerzite v Poznani (dánska filológia) v roku 1993 strávil dva roky v Dánsku. V roku 1994 ho pozvala skupina dánskych farmárov, aby pomáhal pri realizácii veľkého projektu, ktorý spočíval vo vybudovaní moderného poľnohospodársko-potravinárskeho podniku v hodnotovom reťazci, ktorý sa nachádzal v Pomoransku, v severozápadnej časti Poľska. V tom čase sa usadil v krásnom meste Przechlewo - obci so 40 jazerami, riekou Brda a množstvom lesov. Grzegorz je zamestnaný v spoločnosti Goodvalley Group (Dánsko) od jej založenia v roku 1994, pričom bol aj jedným z jej zakladateľov. Od roku 2008 zastáva pozíciu generálneho riaditeľa v spoločnosti Goodvalley Agro S.A. (Poľsko). Od roku 2020 zastáva aj pozíciu viceprezidenta pre udržateľný rozvoj v spoločnosti Goodvalley Group A/S (Dánsko). [Celý profil si môžete prečítať tu.](#)

Profil výskumného ústavu

Katedra živočíšnych a veterinárnych vied (ANIVET), Aarhus University, Dánsko

ANIVET je súčasťou Fakulty technických vied na Aarhus University a geograficky sa nachádza v blízkosti Viborgu v Dánsku. Náš areál nesie názov „AU Viborg - Research Centre Foulum“. Fakulta technických vied je jednou zo

siedmich fakúlt Aarhus University (AU). ANIVET sa zaoberá výskumom v oblasti udržateľnej produkcie potravín, životného prostredia a klímy, ako aj zdravia a dobrých životných podmienok zvierat a ľudí. ANIVET sa vyznačuje silným a veľmi aktívnym výskumným prostredím, ktoré pracuje medziodborovo s veľkým medzinárodným dosahom. Realizuje sa tu výskum na svetovej úrovni, ktorý prispieva k riešeniu hlavných spoločenských problémov - na národnej aj globálnej úrovni. Tieto aktivity tvoria základ pre podporu výskumu a prípravu stratégií a nariadení, ako aj pre výučbu, ktorá pokrýva bakalársky, magisterský a doktorandský stupeň. Od roku 2024 katedra ponúka študijné programy v oblasti veterinárnej medicíny a náuky o zvieratách. ANIVET poskytuje výnimočný rozsah experimentálnych zariadení pre klinický, laboratórny a terénny výskum ako aj výskum zvierat. Výskum, podpora vytvárania stratégií a výučba sa uskutočňujú v rámci komplexnej národnej a medzinárodnej výskumnej siete, ako aj v rámci intenzívnej spolupráce s agropodnikmi a priemyselnými odvetviami. ANIVET má približne 200 špecializovaných zamestnancov z celého sveta. 50 % zamestnancov tvoria vedeckí pracovníci organizovaní v nasledujúcich piatich výskumných sekciách: výživa prežúvavcov, výživa monogastrických zvierat, správanie, stres a welfare, zdravie čriev a hostiteľa a nakoniec manažment a modelovanie.

Celý profil ANIVET si môžete prečítať tu: [Institut for Husdyrvidenskab - Aarhus Universitet](#)

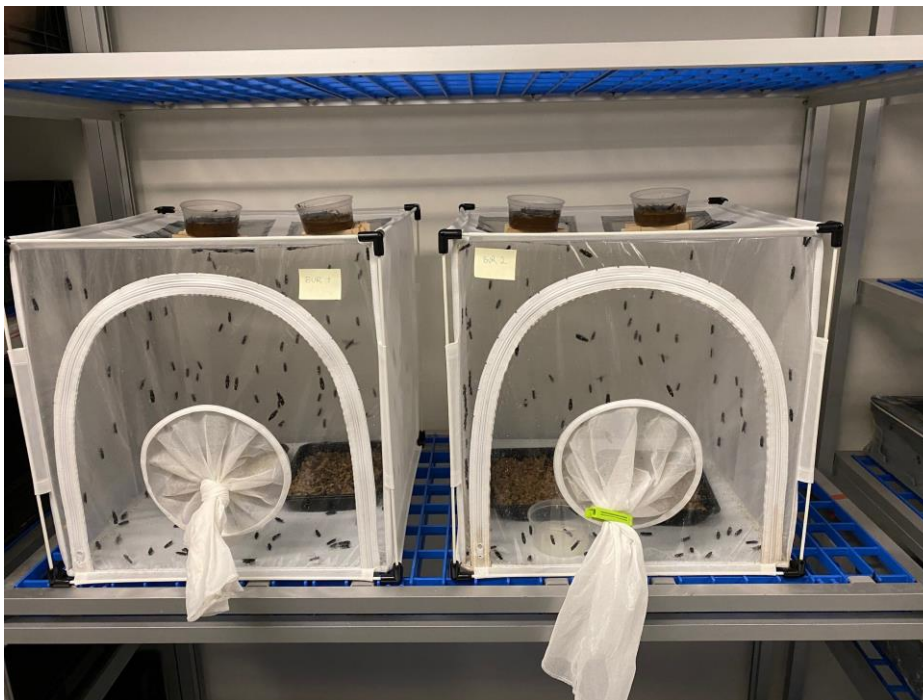
Viac informácií o ANIVET nájdete na [webovej stránke](#).

Zoznámte sa s [zariadeniami pre chov hovädzieho dobytku](#).

Zoznámte sa s [respiračnými komorami pre ošípané](#).

Zoznámte sa s [AU Viborg](#).

Chceli by ste s nami spolupracovať - [kontaktujte nás tu](#).

Veda a inovácie

Spresnenie evolučného modelu Y chromozómu u koní

Variabilita špecifickej oblasti chromozómu Y u samcov (MSY) domestikovaných zvierat, najmä koní, je kvôli zložitej štruktúre chromozómu Y málo známa. Avšak súčasný pokrok v technológii sekvenovania umožnil výskumníkom študovať variabilitu MSY rôznych druhov domestikovaných zvierat. Súčasný poznatky o variabilite MSY u koní sú založené na 2226 variantoch zmapovaných v oblastiach chromozómu Y. Vďaka nim boli odhalené odlišné haplotypy u moderných plemien koní a koní Przewalského, pričom väčšina z nich tvorí hlavnú skupinu nazývanú "Crown" haploskupina. Skupina Crown vznikla približne pred 1500 rokmi a poukazuje na začlenenie orientálnych žrebčov do šľachtiteľských programov. Genotypizáciou populácií

s jedinečnými haplotypmi pomocou cieľného sekvenovania MSY a začlenením vzoriek koní zo „staroveku“ vedci rozšírili fylogenezu a datovali obdobia, kedy došlo k oddeleniu populácií. Táto spresnená fylogenez MSY poskytuje pevný základ pre štúdium populačnej dynamiky a diverzity koní, riešenie systematických odchýlok a identifikáciu populácií s charakteristickou diverzitou haplotypov chromozómu Y. Ďalší výskum bude zameraný na charakterizovanie distribúcie týchto haploskupín a ich dôsledkov pre riadenie a ochranu plemien. [Prečítajte si celý článok na stránke Nature.](#)

Genomická predikcia využívajúca sumárnu štatistiku a prístup založený na pôvode alel viacerých plemien

V tejto simulačnej štúdií bolo skúmané využitie sumárnej štatistiky na genomickú predikciu pri rotačnom krížení mliekového dobytku. Genomické plemenné hodnoty pre krížence je náročné predpovedať z dôvodu rozdielov v ich genetickej výbave v porovnaní s čistokrvnými plemenami. V tejto štúdií bola testovaná možnosť využitia sumárnych štatistik z genomických predpovedí pre jednotlivé plemená namiesto nespracovaných, tzv. hrubých, údajov. Tým, že sa v genomickom modeli predpovede zohľadnil pôvod alel jednotlivých plemien (BOA), bola presnosť podobná ako pri združenom modeli s homogénnymi účinkami SNP. Ak boli k dispozícii sumárne štatistiky pre všetky čistokrvné plemená a kompletné informácie o krížencoch, bolo možné dosiahnuť vysokú presnosť predikcie. Nedostatok informácií od čistokrvných plemien však viedol k výrazne nižšej presnosti. Okrem toho zahrnutie krížencov do referenčnej populácie zlepšilo presnosť predikcie pre čistokrvné zvieratá aj krížence, najmä v prípade populácií menších plemien. Štúdiá poukazuje na potenciál využitia sumárnej štatistiky a referenčnej populácie pokrývajúcej viaceré plemená pre genomickú predikciu v prípade využitia rotačného kríženia. [Prečítajte si celý článok na stránke Nature.](#)

Charakterizácia črevného mikrobiómu brojlerov chovaných konvenčným spôsobom a bez antibiotík

Cieľom tejto štúdie bolo preskúmať dynamiku črevných mikrobiálnych populácií u brojlerových kurčiat chovaných konvenčným spôsobom a bez použitia antibiotík (NAE). Do štúdie boli zahrnuté štyri komerčné farmy, dve konvenčné a dve NAE. U zvierat v rôznych štádiách rastu a po preprave do spracovateľského zariadenia bol odobratý obsah slepého a tenkého čreva. Mikrobiota slepého čreva v konvenčných a NAE chovoch spočiatku pozostávala najmä z rodov *Escherichia* a *Enterococcus*, ktoré sa časom zmenili na prevažne *Faecalibacterium* a *Bacteroides*. Spoločenstvá mikróbov v slepom čreve brojlerov

NAE sa líšili od spoločenstiev konvenčne chovaných kurčiat, pričom brojlerov NAE mali rozmanitejšiu mikrobiotu. V mikrobiote tenkého čreva oboch skupín sa vyskytovali najmä baktérie rodu *Lactobacillus*, ktoré boli početnejšie u brojlerov NAE. Preprava do spracovateľského závodu ovplyvnila mikrobiálne zloženie tenkého čreva, čo viedlo k zvýšeniu relatívneho výskytu rodu *Psychrobacter*. Štúdia tiež zistila koreláciu medzi špecifickými mikrobiálnymi rodmi, s pozitívnou koreláciou medzi *Campylobacter* a *Enorma* v slepom čreve a negatívnou koreláciou so *Salmonella*. [Prečítajte si celý článok na stránke PoultryScience.](#)

Hodnotenie multiparametrických modelov na predpovedanie subakútnej bachorovej acidózy u dojníc na farmách

Cieľom tohto výskumu bolo posúdiť účinnosť multiparametrických modelov, ktoré boli vyvinuté v rámci kontrolovaných experimentov, na zisťovanie subakútnej bachorovej acidózy (SARA) u dojníc na farmách. Cieľom štúdie bolo porovnať výkonnosť modelov využívajúcich údaje z experimentálneho prostredia (údaje INRAE) s modelmi, ktoré zahŕňajú údaje z fariem (údaje FARM). Modely boli založené na neinvazívnych ukazovateľoch. Ďalšie ciele sa týkali vytvorenia nových modelov s kombinovanými údajmi INRAE a FARM, ako aj obohatenia modelov zvýšením počtu ukazovateľov na model z 2 na 5. V rámci štúdie bolo vybraných pätnásť mliečnych fariem s rôznym rizikom výskytu SARA, pričom v rámci každej farmy dostali štyri zdravé prvostky retikulo-rumenové pH senzory. Po analýze údajov boli relatívne ukazovatele pH použité na klasifikáciu kráv so SARA alebo bez SARA. Odoberané boli vzorky mlieka, krvi, výkalov a moču. Účinnosť modelov vyvinutých s pomocou údajov INRAE bola vyhodnotená následne na základe údajov FARM. Výsledky preukázali, že citlivosť modelov pri externom hodnotení s použitím údajov FARM bola nižšia ako pri krížovom overovaní realizovanom s pomocou údajov INRAE. Nové modely kombinujúce údaje INRAE a FARM mali citlivosť od 0,63 do 0,77. Modely zahŕňajúce cholesterol v krvi, β -hydroxybutyrát, haptoglobín, močovinu v mlieku a krvi a pomer mliečnych tukov a bielkovín, podiel škrobu v potrave a mastné kyseliny v mlieku mali dobrú efektívnosť, zatiaľ čo modely zahŕňajúce preosievané zvyšky stolice a pH moču mali efektívnosť nižšiu. Rozšírenie modelov o tri ukazovatele na model zlepšilo ich citlivosť a špecifickosť, avšak zahrnutie väčšieho počtu ukazovateľov nemalo žiaden alebo malo len malý vplyv. Autori odporúčajú na overenie výsledkov, zvýšenie variability a platnosti modelov realizovať v budúcnosti rozsiahlejšie pokusy. [Prečítajte si celý článok na stránke Animal.](#)

Novinky z EÚ (stratégie a projekty)

Záverečný míting SMARTER!

V rámci ambiciózneho projektu H2020 SMARTER, ktorý je financovaný z prostriedkov EÚ, sa nedávno konalo záverečné stretnutie v Toledu v Španielsku a to 22. a 23. mája 2023. Na stretnutí sa zišli vedúci pracovných balíkov (WP) projektu, projektoví partneri a iné zainteresované strany, aby zhodnotili dosiahnutý pokrok, určili zostávajúce úlohy a prediskutovali plán pre záverečnú fázu projektu vedúcu k jeho plánovanému ukončeniu v júni 2023. Na konferencii sa zúčastnilo celkovo 69 osôb, z toho 59 projektových partnerov zo zapojených inštitúcií a 10 zástupcov záujmových skupín, tzv. stakeholder-ov. Projekt SMARTER, čo

je skratka pre "SMAll RuminanTs breeding for Efficiency and Resilience" (Šľachtenie prežúvavcov pre efektívnosť a odolnosť), je spoločným úsilím viacerých európskych a medzinárodných inštitúcií, partnerov z odvetvia a

výskumných organizácií. Cieľom projektu, ktorý sa začal v roku 2018, bolo preskúmať, ako môže genetická selekcia pomôcť zvýšiť odolnosť a efektívnosť malých prežúvavcov (oviec a kôz) v ich prostredí a naprieč rôznorodými produkčnými prostrediami. [Celý článok si môžete prečítať tu.](#)

Druhé výročné stretnutie projektu RUMIGEN

Pred sympóziom SMARTER sa 22. a 23. mája 2023 v Kongresovom centre v Toledě konalo druhé výročné stretnutie projektu RUMIGEN. V tomto historickom meste zapísanom na zozname svetového dedičstva UNESCO, ktoré pretína rieka Tejo, sa stretnutia zúčastnilo 56 účastníkov z 9 pracovných balíkov (WP), ktoré tvoria projekt. Každý z 9 WP na ktorých sa pracuje, dosiahnuté výsledky a akčný plán predstavili vedúci WP, ktorým pomáhali vedúci jednotlivých úloh. Tieto prezentácie poskytli príležitosť informovať o pokroku projektu a poukázať na niektoré výsledky, ktoré sa už zhodnocujú, často vďaka plodnej spolupráci medzi partnermi. Sedem

workshopov poskytlo príležitosť na prehĺbenie poznatkov v diskusiách iniciovaných počas týchto prezentácií. Dĺžka trvania týchto workshopov sa niekedy považovala za príliš krátku z dôvodu časových obmedzení a paralelné usporiadanie viacerých z nich mohlo niektorých účastníkov frustrovať, čo však zvýraznilo bohatosť výmeny názorov a spoločný záujem o projekt ako celok. [Celý článok si môžete prečítať tu.](#)

Komisárka EÚ pre inovácie a výskum Mariya Gabrielová odstúpila z funkcie

V pondelok 15. mája Mariya Gabriel, od roku 2019 komisárka EÚ pre inovácie, výskum, kultúru, vzdelávanie a mládež, odstúpila zo svojej funkcie, pretože prijala mandát na zostavenie novej vlády vo svojej rodnej krajine, Bulharsku. V Európskom parlamente pôsobila v rokoch 2009 až 2017 a zastávala funkciu podpredsedníčky skupiny Európskej ľudovej strany (EPP), podpredsedníčky EPP žien a vedúcej bulharskej delegácie EPP. Mariya Gabrielová bola v roku 2017 vymenovaná do Európskej komisie ako európska komisárka pre digitálne hospodárstvo a spoločnosť na miesto uvoľnené po odchode Kristaliny Georgievovej. [Prečítajte si tlačové vyhlásenie.](#)

Výsledky konferencie o poľnohospodárskom výskume

Pred niekoľkými dňami sa v Bruseli konala konferencia EÚ o poľnohospodárskom výskume do roku 2023, ktorá sa zaoberala poznatkami, inováciami a zručnosťami pre udržateľné horizonty. Súčasný ročník poskytol prehľad európskych výskumných a inovačných aktivít a ich výsledkov v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva a rozvoja vidieka. Informačné listy z jednotlivých zasadnutí sú k dispozícii na [webe konferencie](#). Záznamy z plenárneho zasadnutia budú k dispozícii čoskoro.

Ponuka zamestnania

Doktorandská pozícia v spoločnosti Agroscope, Švajčiarsko

V spoločnosti [Agroscope](#) je k dispozícii doktorandská pozícia v oblasti udržateľného chovu ošípaných v rámci projektu RE-LIVESTOCK, ktorý je súčasťou programu HorizonEurope. Cieľom projektu je znížiť emisie

skleníkových plynov v živočíšnej výrobe, zvýšiť kapacitu riešenia dopadov klimatických zmien a nakoniec zlepšiť celkovú odolnosť sektora živočíšnej výroby. Doba trvania zmluvy je štyri roky s platnosťou od 1. septembra. [Viac informácií nájdete tu.](#)

PhD štipendium na University of Nottingham, Spojené kráľovstvo

Na [University of Nottingham](#) je k dispozícii doktorandská pozícia v rámci hodnotenia zmien správania v súvislosti s respiračnými ochoreniami na farmách s mliekovým dobytkom. Uchádzači by mali mať minimálne bakalárske vzdelanie a magisterský titul z oblasti poľnohospodárstva, zootecnických a veterinárskych vied, psychológie, sociológie alebo podobných odborov. Uzávierka: 7. august 2023. [Viac informácií nájdete tu.](#)

Postdoktorandská pozícia na University Hospital of Clermont-Ferrand, Francúzsko

Na oddelení asistovanej reprodukcie (ART) University Hospital of Clermont-Ferrand je k dispozícii postdoktorandská pozícia na tému: „Zachovanie plodnosti u žien: optimalizácia *in vitro* aktívacie a rastu ľudských primordiálnych folikulov“. Uchádzači by mali mať doktorát v bunkovej biológii, reprodukčnej biológii alebo príbuzných vedných odboroch. Skúsenosti s kultiváciou tkaniva vaječníka a/alebo s transkriptomikou a proteomikou sú vítané, ale nie nevyhnutné. [Viac informácií nájdete tu.](#)

Postdoktorandská pozícia na Institute of Biology Paris-Seine (IBPS), Francúzsko

Na [Institute of Biology Paris-Seine \(IBPS\)](#) je k dispozícii postdoktorandská pozícia orientovaná na analýzu bunkového delenia s využitím metódy Attribute Network-Based Ranking (ANeR). Uchádzač by mal mať odborné znalosti z molekulárnej biológie a mal by mať záujem o rozšírenie svojich znalostí a kompetencií v oblasti využitia výpočtovej techniky a rôznych prístupov. Je potrebná schopnosť pracovať samostatne v tímovom prostredí ako aj dobré komunikačné schopnosti. Angličtina: dobrá úroveň (znalosť francúzštiny nie je nutná). [Viac informácií nájdete tu.](#)

Z priemyselných odvetví

Webinár s profesorom Kebreabom o znižovaní environmentálnej stopy chovu dojníc

Where are we on the road to net zero livestock production?

[Click here to watch the video](#)

[Pre viac informácií kliknite sem.](#)

Kde sa nachádzame na ceste k čistej nulovej živočíšnej výrobe?

Poľnohospodárske postupy zamerané na zníženie uhlíkovej stopy by mali vychádzať z dôkladného poznania dostupných metód na zníženie emisií metánu u dojníc. Dr. Ermias Kebreab je prodekanom a profesorom zootecnických vied na Kalifornskej univerzite v Davise. Je jedným z popredných svetových odborníkov na výživu

zvierat, matematické modelovanie biologických systémov a vplyv hospodárskych zvierat na životné prostredie. Počas webinára 26. mája s názvom „Cesta k čistej nulovej živočíšnej výrobe“ diskutoval o tom, ako môže odvetvie živočíšnej výroby dosiahnuť čistú nulovú živočíšnu výrobu a aký potenciálny vplyv môžu mať rôzne zainteresované strany v rámci odvetvia.

Ako sme na tom v súvislosti s cieľmi do roku 2030 a 2050?

Z celkových emisií skleníkových plynov pochádza 18,4 % z poľnohospodárstva, lesníctva a využívania pôdy. Hospodárske zvieratá a maštalný hnoj predstavujú 5,8 %. Partnerstvo LEAP (Hodnotenie a environmentálna výkonnosť hospodárskych zvierat) je iniciatíva viacerých zainteresovaných strán, ktorá sa zaviazala zlepšiť environmentálnu výkonnosť dodávateľských reťazcov hospodárskych zvierat a zároveň zabezpečiť ich hospodársku a sociálnu životaschopnosť. Hodnotenie životného cyklu (LCA) má zvyčajne 4 rôzne analytické kroky (pozri obrázok 1). Dr. Kebreab na niekoľkých príkladoch ilustroval, ako sa dá vypočítať LCA pre uhlíkovú stopu dojnice. [Celý článok si prečítajte tu.](#)

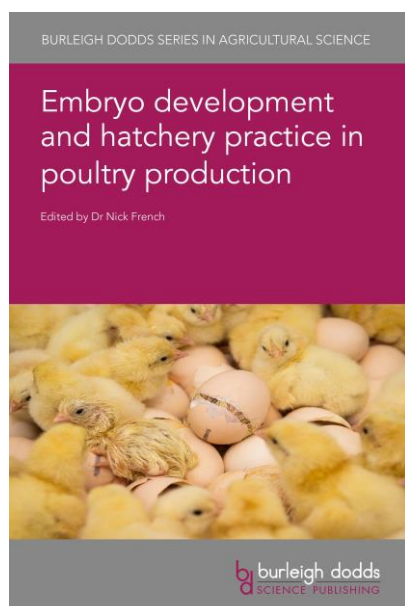
Obrázok 1: 4 fázy, ktoré sú typické pre väčšinu analýz LCA

Publikácie

- **Burleigh Dodds Science Publishing**

[Embryo development and hatchery practice in poultry production](#)

Zľavový kód pre členov EAAP je dostupný po [prihlásení do systému EAAP](#) v pravej časti v okne „Groups“

Animal Science Podcasts

- Swine it Podcast: [Bakteriofágy: neviditeľní hrdinovia potravinovej bezpečnosti](#), rečník Dr Siroj Pokharel

Ďalšie novinky

Frédéric Leroy - Odkiaľ pochádza negatívny postoj voči mäsu?

V tomto videu Frédéric Leroy z Vrije Universiteit Brussel vysvetľuje pôvod negatívneho postoja voči mäsu v Bruseli a celosvetovo, čo nebezpečne ovplyvňuje legislatívne nariadenia. Ideologické a dogmatické stanovovanie cieľov môže byť nebezpečné pri ich vytváraní. Politické rozhodnutia musia zostať založené na vedeckých poznatkoch a musia byť ekonomicky realizovateľné. [Pozrite si video tu!](#)

Klonované dojnice – aká je situácia?

Vedci z niekoľkých krajín urobili v minulom roku pokrok vo vývoji technológií klonovania hospodárskych zvierat. Prvé klonované kravy už produkujú mlieko, ktoré však ešte musí prejsť testovaním. Bezprostredná budúcnosť týchto technológií však zostáva nejasná, keďže pripravenosť verejnosti prijímať mlieko od klonovaných kráv zostáva otáznou. Začiatkom februára 2023 čínske štátne médiá uviedli, že skupina čínskych vedcov úspešne naklonovala 3 superkravy, ktoré dokážu produkovať pozoruhodne vysoké množstvo mlieka. Tri teľatá narodené v regióne Ningxia v decembri a januári sú kópiami vysoko produktívnych kráv holštajnskeho frízskeho plemena, ktoré údajne dokážu vyprodukovať 18 ton mlieka ročne alebo 100 ton mlieka za život. [Prečítajte si celý článok na DairyGlobal.](#)

Konferencie a workshopy

Upozorňujeme, že platnosť dátumov pre každú z nižšie uvedených udalostí a v kalendári web stránky EAAP je potrebné skontrolovať, a to z dôvodu pandémie, s ktorou v súčasnosti svet bojuje.

Podujatie	Dátum	Miesto	Informácia
Výročné zasadnutie ADSA 2023	25. – 28. jún 2023	Ottawa, Kanada	Webstránka
39. konferencia Medzinárodnej spoločnosti pre genetiku zvierat - ISAG2023	2. – 7. júl 2023	Kapské Mesto, Juhoafrická republika	Webstránka
ASAS – CSAS – WSASAS výročné zasadnutie 2023	16. – 20. júla 2023	Albuquerque, Nové Mexiko	Webstránka
69. medzinárodný kongres o spracovaní mäsa a technológii	20. – 25. august 2023	Padova, Taliansko	Webstránka
61. medzinárodný veľtrh poľnohospodárstva a potravinárstva	26. – 31. august 2023	Gornja Radgona, Slovinsko	Webstránka
74. výročné zasadnutie EAAP	28. august – 1. september 2023	Lyon, Francúzsko	Webstránka
22. míting FAO-CIHEAM Horské pastviny – sub-network	12. – 14. september 2023	Petroșani, Rumunsko	Webstránka
ISAS 2023	18. – 20. september 2023	Novi Sad, Srbsko	Webstránka
Summit výskumu ošípaných – MYSLITE na zdravie a výživu prasiatok 2023	21. – 22. september 2023	Kodaň, Dánsko	Webstránka

Viac konferencií a workshopov nájdete na stránke [EAAP](#).

**„Urobiť nový krok, vysloviť nové slovo, je to, čoho sa ľudia obávajú najviac.“
(Fyodor Dostoyevsky)**

Stať sa členom EAAP je jednoduché!

Staňte sa individuálnym členom EAAP a získajte mnoho výhod! Individuálne členstvo je pre obyvateľov krajín, ktoré sú členmi EAAP, bezplatné. Zaregistrovať sa môžete [tu](#)

Tento dokument je slovenským prekladom "Flash e-News", originálneho EAAP newsletter-a. Preklad slúži na informačné účely, v zmysle cieľov uvedených v štatúte EAAP. Nenahrádza oficiálny dokument "the EAAP Newsletter"; originálna verzia je jedinou definitívnou a oficiálnou, za ktorú zodpovedá EAAP – The European Federation of Animal Science (Európska federácia pre živočíšne vedy).

Tieto zaujímavé informácie o aktivitách Európskej vedeckej komunity v oblasti živočíšnej výroby predstavujú popredné vedecko-výskumné inštitúcie v Európe a takisto informujú o vývoji v priemysle spojenom so zootecnickou vedou a živočíšnou výrobou. Slovenská verzia "Flash e-News" je zasielaná zástupcom slovenskej zootecnickej vedy a priemyslu. V prípade záujmu je možné publikovať aj vaše príspevky v EAAP Info. Prosím zašlite informácie, novinky, text, fotky a logo na adresu: nina.moravcikova@uniag.sk

Slovenská redakcia: Nina Moravčíková, Radovan Kasarda

Pre opravu e-mailovej adresy: v prípade, že sa bude meniť vaša e-mailová adresa, prosím, zašlite novú adresu, tak aby sme vám mohli aj naďalej posilať EAAP Info. Ak si prajete aby bolo EAAP Info zasielané aj iným čitateľom na Slovensku, prosím odporučte im, aby nás kontaktovali mailom na: radovan.kasarda@uniag.sk

Pre viac informácií navštívte:

www.eaap.org

Vyhlasenie: výhradnú zodpovednosť za túto publikáciu nesú autori. Európska komisia a Výkonná agentúra pre výskum nezodpovedajú za žiadne z uvedených informácií.